

Schoolveiligheidsplan

Inclusief addendum gedragsprotocol ouders (juni 2025)

(Versie: januari 2025)

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
0. Inleiding	3
0.1 Begripsomschrijving	3
1 Organisatie van veiligheid	5
1.1 Visie	5
2 Preventief beleid	8
2.1 Gedragcodes	8
2.2 Omgang met privacy	8
2.3 Beleid over werknemers behorende tot bijzondere groepen	9
2.4 Gebouw en veiligheid	9
3 Curatief beleid	12
3.1 Het dagelijks handelen t.a.v. kinderen	12
3.2 Maatregelen en activiteiten bij geweld door teamleden	13
3.3 Signalering	13
4 Bijzondere situaties	15
4.1 Agressie en geweld	15
4.2 Pesten	15
4.3 Kindermishandeling en huiselijk geweld	16
4.4 Rouwverwerking	16
4.5 Ongewenst seksueel gedrag; seksuele intimidatie en misbruik	17
4.6 Discriminatie	18
5 Nazorg	20
5.1 Opvang en nazorg van mensen die te maken gehad hebben met agressie	20
5.2 Wat kunnen/moeten leidinggevenden bij agressie-ervaringen	20
6 Klachten over de aanpak	21
6.1 Klachtenprocedure intern	21
6.2 Klachtenprocedure extern	21
Bijlagen	22

0. Inleiding

Het beleid met betrekking tot agressie, geweld en seksuele intimidatie maakt onderdeel uit van het arbo- en personeelsbeleid. Onder agressie en geweld wordt in de wetsbepaling verstaan: voorvallen waarbij een werknemer psychisch of fysiek wordt lastiggevallen, bedreigd of aangevallen wordt onder omstandigheden die rechtstreeks verband houden met het verrichten van arbeid. Deze wetsbepaling heeft betrekking op werknemers en personen zoals stagiaires, ouders en leerlingen. De wetsbepaling betreft het schoolgebouw en de onmiddellijke omgeving van de school zoals het schoolplein.

Het veiligheidsplan van De Rietpluim is een nadere uitwerking van het arbobeleidsplan en stelt zich ten doel alle vormen van agressie, geweld en seksuele intimidatie binnen of in de directe omgeving van de school te voorkomen en daar waar zich incidenten voordoen adequate maatregelen te treffen om verdere escalatie te voorkomen. Het veiligheidsplan van De Rietpluim is gebaseerd op het bovenschoolse plan van PlatOO¹

Het veiligheidsplan richt zich op alle vormen van agressie, geweld en seksuele intimidatie die binnen of in de directe omgeving van de school kunnen plaatsvinden. Het gaat daarbij om het vermijden van, terugdringen van, het planmatig omgaan met, het planmatig nazorg bieden met betrekking tot geweld in de school tussen school en directe omgeving. Het veiligheidsplan richt zich nadrukkelijk ook op de fysieke veiligheid in en om het schoolgebouw (o.a. de klim- en speeltoestellen, gebruik van speelplaat, etc.). Ook de veiligheid over de privacy van kinderen, personeelsleden, ouders en andere betrokkenen wordt beschreven.

0.1 Begripsomschrijving

Agressie en geweld kunnen zich manifesteren in verschillende vormen:

- Fysiek geweld
- Psychisch geweld
- Verbaal geweld
- Seksuele intimidatie
- Discriminatie
- Vernielingen

Wat verstaan we in dit kader onder agressie:

"Elke vorm van gedrag dat ten doel heeft, bewust of onbewust een andere persoon schade of letsel toe te brengen en/of pijnletsel of onlustgevoelens te bezorgen." Het gaat hier niet alleen om fysiek letsel, maar ook gedrag dat tot doel heeft iemand op een andere wijze, psychologisch of emotioneel, schade toe te brengen."

- Agressie en geweld: het pesten, psychisch of fysiek lastigvallen, bedreigen of aanvallen van anderen.
- Fysiek geweld: slaan, schoppen bijten, knijpen, spugen ed.
- Schelden, schreeuwen, bedreigen, vallend onder de begripsomschrijving
- Non-verbale bedreigingen, lichamelijk bedreigend zijn
- Geweld plegen, of dreigen met een wapen.
- Seksuele intimidatie: ongewenste seksuele toenadering in de vorm van verzoeken om seksuele gunsten of ander verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag (waaronder

¹ Beleidsplan Veiligheid PlatOO (besproken met schoolleiders d.d. 21 september 2020, voorgenomen besluit CvB d.d. 24 september 2020, instemming GMR d.d. 8 februari 2021. Zie [link](#).

het ongevraagd verzenden of bewust voor anderen zichtbaar raadplegen van pornografische en/of seksueel getinte

- Afbeeldingen of teksten, o.m. via internet).
- Discriminatie: het in enigerlei vorm doen van uitspraken over, het verrichten van handelingen richting, of het nemen van beslissingen over personen die beledigend zijn voor die personen vanwege hun ras, godsdienst, geslacht, levensovertuiging en/of seksuele geaardheid, dan wel het maken van enig onderscheid op basis van deze factoren (ras, godsdienst enz.).
- Pesten: iemand wordt getreiterd of is het mikpunt van pesterijen als hij of zij herhaaldelijk en langdurig blootstaat aan negatieve handelingen verricht door één of meerdere personen.
- Kindermishandeling: zes vormen van kindermishandeling worden onderscheiden, te weten lichamelijke mishandeling, psychische of emotionele mishandeling, lichamelijke verwaarlozing, psychische of emotionele verwaarlozing, seksueel misbruik, getuige zijn van huiselijk geweld.

Voorliggend document geeft een beschrijving van de wijze waarop we binnen De Rietpluim omgaan met de verschillende vormen van veiligheid.

We hebben een aantal protocollen waaraan we ons houden en waar we op terug kunnen vallen als dit nodig blijkt (bijvoorbeeld bij een ongeval). Het is geen statisch document; we evalueren jaarlijks met het team en met de MR de inhoud van het plan.

Team OBS de Rietpluim, 2022²

² De voorliggende aangepaste versie wordt tijdens de MR-vergadering van 15 november besproken en vastgesteld.

1 Organisatie van veiligheid

1.1 Visie

Op OBS de Rietpluim vinden we het belangrijk dat kinderen met plezier naar school gaan. Kinderen moeten in een veilige omgeving kunnen spelen en leren. Om dit te garanderen dient het pedagogisch klimaat veel aandacht te krijgen. De basis van een prettig schoolklimaat ligt vast in de uitgangspunten van de school en ons omgangsbeleid. Een onderdeel van dit beleid is het omgaan met ongewenst gedrag, zoals pesten, seksuele intimidatie en agressie. Door zowel preventief als curatief actief te zijn, kunnen we het prettige pedagogisch klimaat dat de school kenmerkt ook in de toekomst zekeren.

We hechten grote waarde aan een prettig pedagogisch klimaat. Het bereiken hiervan gaat echter niet vanzelf. Veel omstandigheden zijn van invloed op dagelijkse sfeer op school. Er zijn verschillen in de opvoedingsstijlen van ouders, kinderen met verschillende normen en waarden zitten bij elkaar in de groep. Ook zijn er grote verschillen in de ontwikkeling van kinderen, hun capaciteiten en (sociale) vaardigheden. Niet alleen de kinderen, maar ook de leerkrachten verschillen in specifieke kwaliteiten, normen, belastbaarheid en vaardigheden.

In de dagelijkse onderwijspraktijk kunnen zich omstandigheden voordoen die ingrepen in de groepsorganisatie noodzakelijk maken. Dergelijke ingrepen zijn gericht op het behouden van kwaliteit, het continueren van de doorgaande lijn of soms zelfs op het blijven bieden van mogelijkheden voor de kinderen om naar school te gaan.

Iedere school heeft te maken met deze invloeden.

1.1.1 Pedagogisch klimaat

Uitgangspunten van het openbaar onderwijs

Openbare Basisschool de Rietpluim is voor iedereen toegankelijk³. Kinderen worden tot de school toegelaten, zonder verschil te maken in persoonlijkheidskenmerken, herkomst, levensbeschouwing, financiële achtergrond of huiselijke omstandigheden.

Op school komen kinderen en volwassenen in aanraking met mensen met verschillende achtergronden, ideeën en godsdiensten. Door met elkaar te praten over de verschillen binnen en buiten de school, proberen we het vormen van vooroordelen zoveel mogelijk te voorkomen. We gaan ervan uit dat openheid, kennis van en aandacht voor andere culturen of opvattingen bijdraagt aan een fijne sfeer op school. In het handelen van de school staan emancipatie en roldeurbreking evenals respect en begrip voor elke andere overtuiging voorop.

De school is een leefgemeenschap. Dit betekent dat we naast het bieden van goed onderwijs, kinderen willen stimuleren om op een prettige manier met andere kinderen en volwassenen om te gaan. In allerlei activiteiten proberen we te bereiken dat kinderen van verschillende leeftijden met elkaar om kunnen gaan. Tijdens het buiten spelen, de weekviering, de ateliers, de kindermeezeggenschapsraad (KaMeR), het eten tussen de middag, de jaarfeesten en andere schoolactiviteiten houden we hier rekening mee. Vriendschappen, kleine of grote voorvallen op de speelplaats zoals onenigheid of ruzie grijpen we aan om kinderen weerbaar te maken of om onderlinge relaties tussen kinderen te verbeteren. Net zoals bij de leervakken hebben niet alle kinderen hier evenveel hulp bij nodig. De leerkrachten proberen de kinderen hierin zo goed mogelijk te begeleiden. Kinderen worden serieus genomen. Dat laten we ze merken door naar hen te luisteren als ze ergens mee zitten en door hen mee te laten denken over mogelijke oplossingen. We scheppen op school een sfeer waarin kinderen zich gerespecteerd voelen. Een kind dat zich niet veilig voelt, kan zich immers niet optimaal ontplooien. Wij bieden de

³ Uitzonderingen hierop zijn beschreven in ons toelatingsbeleid.

kinderen een omgeving, waarin iedere leerling zich veilig en waardevol voelt, waarin begrip opgebracht wordt voor onderlinge verschillen. We stimuleren de kinderen om op een positieve manier kritisch te zijn. Ze leren hun eigen mening te geven, op te komen voor zichzelf en daarbij rekening te houden met een ander. Leerkrachten proberen kinderen die weggedrukt dreigen te worden en hulp nodig hebben, zoveel mogelijk te begeleiden in het weerbaar worden en/of blijven.

De Rietpluim is een toegankelijke school, waarin de ouders actief meedenken over en meehelpen aan het onderwijs van hun kinderen. Door de school open te stellen voor belangstellende ouders en ruimte te bieden voor hun inbreng denken we deze openheid voldoende te garanderen.

1.1.2 Verantwoordelijkheden

Het onderhouden van een goed pedagogisch klimaat en een veilige leer- en werkomgeving is primair een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het in stand houden is slechts mogelijk als alle betrokkenen, zowel personeelsleden als ouders, op de hoogte zijn van wat wenselijk is en zich inspannen om ongewenst gedrag en onveilige situaties vroegtijdig te signaleren en te bestrijden. Essentieel is dat ouders signalen van hun kind tijdig met de leerkracht bespreken. Tijdens de startgesprekken in september maken leerkracht(en) en ouders afspraken over de wijze waarop men elkaar informeert over de ontwikkeling van het kind. Daarnaast is er altijd de mogelijkheid voor ouders om afspraken te maken met de leerkracht (bijv. tijdens de inloop iedere ochtend). Mochten ouders en/of leerkrachten vragen hebben ten aanzien van de stappen die gezet kunnen worden, kunnen zij in contact treden met de schoolcontactpersoon/vertrouwenspersoon van de school.

Formele verantwoordelijkheden

De eerste verantwoordelijkheid ligt bij de groepsleerkracht:

- Serieus nemen van het signaal
- In overleg met ouders vervolgafspraken afspreken
- Team/onderwijsteam op de hoogte brengen i.v.m. surveilleren en groepsoverstijgende activiteiten
- Ondersteuning van CBO inroepen
- Melden bij de schoolleider van ongevallen, gebreken aan (speel)toestellen in en om het gebouw

De schoolleider is eindverantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op school.

Vanuit deze verantwoordelijkheid heeft hij/zij de plicht:

- Zich op de hoogte te laten brengen van de gebeurtenissen en omstandigheden
- Zich een mening te vormen over de gebeurtenissen
- Mogelijkheden ter verbetering van de situatie te onderzoeken en aan te reiken
- De grenzen van zorg aan te geven
- De veiligheid van werknemers, kinderen, ouders en andere betrokkenen te garanderen
- De communicatie te coördineren en/of te onderhouden bij incidenten/ongevallen
- De coördinatie van de nazorg bij incidenten/gevallen

Hij/zij heeft de bevoegdheid:

- Te beslissen over het al dan niet beschikbaar stellen van faciliteiten ter verbetering van de situatie
- Maatregelen te treffen ter verbetering van de situatie in de groep of tussen kinderen
- (Disciplinaire) straffen op te leggen
- Te adviseren over gewenste vervolgstappen, hulpverlening, verwijzing e.d.

Bij afwezigheid van de schoolleider is bekend wie de dagelijkse gang van zaken waarneemt.

Kinderen in de basisschoolleeftijd zijn minderjarig. Dit betekent dat ouders/verzorgers de juridische verantwoordelijkheid dragen voor hun kind. Ouders zijn dan ook aan te spreken op de gevolgen van het gedrag van hun kind. Het aansprakelijk stellen is een zaak tussen gedupeerde en veroorzaker. In de behandeling van de zaak heeft de school slechts een rol wanneer ze één van de twee partijen is.

1.1.3 Toelating

Alle kinderen die in staat zijn het reguliere basisonderwijs te volgen, kunnen een plaats op de Rietpluim krijgen. Alle aanmeldingen nemen we in behandeling. Hierbij gaan we uit van het aanname- en plaatsingsbeleid. Ouders die overwegen hun kind aan te melden op de Rietpluim krijgen eerst informatie over de school. Hierna volgt een kennismakingsgesprek met de ouders. Mocht het kind speciale ondersteuning vragen, dan verkennen we met elkaar de mogelijkheden van de school om deze ondersteuning te kunnen bieden, zodat ouders weten wat ze van De Rietpluim mogen verwachten. Als ouders een schoolkeuze hebben gemaakt, kan een inschrijfformulier ingevuld worden.

2 Preventief beleid

Het realiseren van een veilig pedagogisch school-, groeps- en werkklimaat begint bij volwassenen als rolmodel. De leerkracht draagt de pedagogische visie van onze school uit naar ouders, kinderen en externen. Daarbij is het van belang dat er aandacht is voor de veiligheid binnen het lesprogramma op individueel en groepsniveau. Interne afstemming en afstemming met ouders over gedrag en omgang met elkaar is daarbij essentieel. Er zijn gedragsregels opgesteld en deze worden door personeelsleden consequent gehandhaafd. Personeel, leerlingen en ouders worden geïnformeerd over geldende gedragsregels.

We vinden het belangrijk dat er sprake is van een open communicatie en dat gevoelens van (on-)veiligheid besproken kunnen worden. Gevoelens van veiligheid worden regelmatig geïnventariseerd bij personeel, leerlingen en ouders.

Expertisevergroting op individueel en schoolniveau in het kader van omgang met gedragsproblemen en sociaal-emotionele problematiek vergroot de handelingsbekwaamheid van de leerkrachten in het uitvoeren van het preventieve beleid.

We gebruiken de incidentregistratie binnen ESIS om patronen inzichtelijk te maken⁴. Incidenten en ongevallen waarbij er sprake is van fysiek letsel worden geregistreerd in DVVS⁵.

2.1 Gedragscodes

De Rietpluim kent gedragsregels in de vorm van een gedragscode. Deze staan in bijlage 1 beschreven voor ouders, leerkrachten en schoolleider. Voor de kinderen gelden drie algemene omgangsregels, opgenomen in het omgangsbeleid (bijlage 2) en staan gedurende het schooljaar op diverse momenten centraal. Naast deze regels zijn er praktische afspraken voor leerkrachten, kinderen en eventuele andere gebruikers van het gebouw. Deze worden jaarlijks bij aanvang van het schooljaar besproken en indien nodig aangepast.

Deze regels en afspraken zijn vooral voor leerkrachten en kinderen. Ook voor ouders is er een aantal zaken waar zij zich aan moeten houden. Denk daarbij aan schoolverzuim en aanvragen van extra verlof, het omgaan met kinderen tijdens activiteiten onder schooltijd, de wijze waarop zij in gesprek gaan met de leerkracht van hun kind.

2.2 Omgang met privacy

In het kader van de veiligheid hebben we ook te maken met de wet bescherming persoonsgegevens. Een heleboel zaken staan daarin beschreven. We willen specifiek verwijzen naar de volgende zaken, verwerkt in een bijlage 3, 4 en 12, waarbij we te maken hebben met deze wet.

- De AVG bij het gebruik van ICT⁶
- Afspraken met gescheiden ouders (4),
- Overdracht van gegevens in geval van schoolwisseling/ naar het voortgezet onderwijs (4),
- Samenwerking met Centrum voor Maatschappelijke Deelname (4)

⁴ ESIS: het digitaal leerlingvolgsysteem waarmee we werken

⁵ Digitaal VeiligheidsVolgSysteem

⁶ De **Algemene verordening gegevensbescherming** (AVG) geeft aan dat een persoonsgegeven alle informatie is over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Dit betekent dat informatie ofwel direct over iemand gaat, ofwel naar deze persoon te herleiden is.

- Gebruik geneesmiddelen en medicijnverstrekking (4)
- Signalering in het systeem zorg voor jeugd (4)
- Hoe om te gaan met ongevallen (12)

2.3 Beleid over werknemers behorende tot bijzondere groepen

Op basis van de Arbowet is een werkgever verplicht een beleid te voeren dat risico's voor de veiligheid en gezondheid van werknemers zoveel mogelijk uitsluiten. Dit geldt ook voor de werknemers die behoren tot de bijzondere groepen.

We spreken van werknemers behorende tot de bijzondere groepen, als het om werknemers gaat die relatief gezien grotere risico's lopen op het gebied van veiligheid en gezondheid op de werkvloer. Te denken valt aan de volgende groepen werknemers: gehandicapten, jeugdigen (jonger dan 18 jaar), oudere werknemers (ouder dan 55 jaar), zwangere vrouwen, onervaren werknemers en werknemers die de op de werkplek gangbare gesproken of geschreven taal niet beheersen.

Door onervarenheid, onwetendheid, beperkingen en of door veranderingen horend bij de levensfase kan men extra risico's voor de gezondheid en veiligheid lopen tijdens het uitoefenen van hun werk.

Met dit beleid hoopt de schoolleider de risico's bij de groepen bijzondere werknemers te beheersen en zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de individuele behoeften van de werknemers.

Het beleid inzake werknemers behorende tot de bijzondere groepen binnen PlatOO staat beschreven in het Integraal Personeels Beleidsplan (IPB).

Om dit beleid goed uit te kunnen voeren is het van belang dat vooraf duidelijke afspraken gemaakt worden over verantwoordelijkheden, over besluitvorming met betrekking tot uitvoering en over regelmatige tussentijdse evaluatie. Hierbij dient de terugkoppeling naar de werkvloer niet vergeten te worden. Daarnaast is het belangrijk om het doel voor ogen te houden en flexibel te zijn met de uitvoering.

PlatOO is bereid haar verantwoordelijkheid te nemen naar de bijzondere groepen toe. Tevens is zij er zich van bewust dat ook de werknemer, vallende binnen een bijzondere groep, een eigen verantwoordelijkheid heeft ten opzichte van de van de organisatie en haar mogelijkheden.

2.4 Gebouw en veiligheid

Het gebouw en de speel-/leeromgeving van het gebouw worden door zowel de school als de kinderopvang (KSE) gebruikt. Er zijn juridische afspraken gemaakt over welk deel bij welke gebruiker hoort. In de dagelijkse praktijk zijn er afspraken tussen school en opvang gemaakt en vastgesteld. Het betreft hier in ieder geval.:

- Controle op brandveiligheid
- Oefening en bijstelling in- en ontruimingsplan
- Controle op speeltoestellen
- Melding en registratie van ongevallen
- Wijze van communicatie richting alle betrokkenen
- Nazorg bij ongevallen en incidenten

Brandveiligheid

Er zijn met diverse leveranciers afspraken gemaakt over de controle en het onderhoud van de blusmiddelen. Er vinden periodiek vooraf aangekondigde en vastgestelde controles plaats. De uitkomsten hiervan worden bijgehouden in een logboek. Er is een zgn. opgeleid persoon aanwezig t.b.v. de Brandmeldingsinstallatie (BMI); dit is wettelijk verplicht.

Oefening en bijstelling in- en ontruimingsplan

Zowel De Rietpluim als KSE hebben gediplomeerde BHV-ers en preventiemedewerkers. Zij volgen jaarlijks de verplichte scholing. Er worden gezamenlijke en aparte oefeningen gehouden. Op basis van de evaluaties hiervan worden eventuele aanpassingen gedaan. Het ontruimingsplan is onderdeel van de (vierjaarlijkse) RI&E⁷.

Speeltoestellen

De school en de kinderopvang maken gebruik van diverse speeltoestellen in en om de school. Deze toestellen worden volgens een vast rooster door een externe instantie gecontroleerd en gekeurd. De bevindingen hiervan zijn opgenomen in een logboek. Indien er bij deze controle/keuring EN gedurende de tussenliggende periode, geconstateerd wordt dat er een mankement is aan het betreffende toestel, worden onderstaande stappen ondernomen:

- Het mankement wordt gemeld bij schoolleider en/of manager KSE;
- Deze geeft per direct opdracht aan de conciërge om het toestel buiten werking te stellen op dusdanige wijze dat voor iedereen zichtbaar is dat het toestel niet bruikbaar is EN het toestel ook niet gebruikt kan worden;
- Er wordt gecontroleerd of het toestel direct in oorspronkelijk staat hersteld kan worden. Bijvoorbeeld door het vastzetten van een plank.
- Alle medewerkers van De Rietpluim en van KSE worden per direct op de hoogte gesteld dat het betreffende toestel niet door kinderen gebruikt mag worden;
- Als het een toestel betreft op het speelflein, worden ouders in een mail en/of nieuwsbrief op de hoogte gesteld;
- Er wordt direct opdracht gegeven aan de leverancier van het toestel en/of erkend andere bedrijf om het toestel te repareren.
- Nadat het toestel gerepareerd en herkeurd is, worden alle betrokkenen hiervan op de hoogte gesteld en kan het toestel weer gebruikt worden.

Melding en registratie van ongevallen

Er zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop deze ongevallen/incidenten gemeld en geregistreerd worden (in DVVS).

- Op de Rietpluim worden ongevallen gemeld waarbij leerling of medewerker medische hulp nodig heeft (gehad). Onder een ongeval verstaan we een incident waarbij er sprake is van lichamelijk letsel en waarbij er extern hulp is ingeroepen bij (huis)arts, tandarts en/of ziekenhuis.
- Het betreft alle ongevallen die tijdens schooltijd en en om de school plaats hebben gevonden.
- De melding vindt plaats door de leerkracht. Deze meldt:
 - Tijdstip
 - Plaats
 - Beschrijving van het ongeval
 - Aard van het letsel
 - Eventuele maatregelen
- De melding gebeurt op dezelfde dag aan de schoolleider
- De schoolleider registreert het ongeval in het Digitaal VeiligheidVolgSysteem (DVVS).
- Als het ongeval betreft met directe consequenties voor KSE, wordt dit gemeld bij de manager van KSE.

Nazorg bij ongevallen en incidenten

⁷ RI&E: risico-inventarisatie en evaluatie. Rietpluim en KSE hebben beide een RI&E en bijhorend plan van aanpak (PvA).

We vinden dat er na een ongeval/incident aandacht moet zijn voor de direct betrokkenen; kind, ouders van het kind, teamleden en eventuele omstanders ten tijde van het incident. Er zijn de volgende afspraken gemaakt:

- Bij een incident/ongeval is de schoolleider (of vertegenwoordiger) op de hoogte gebracht;
- De groepsleerkracht is eerste aanspreekpunt voor en van ouders bij een ongeval/incident;
- Hij/zij heeft de periode na het ongeval/incident contact over het welzijn en herstel van betreffende leerling;
- De schoolleider neemt contact op met de ouders en maakt afspraken over de wijze waarop het contact gedurende het herstel van de leerling verloopt;
- De school geeft zichtbaar blijk van haar betrokkenheid ten tijde van het herstel; in ieder geval als er sprake is van ziekenhuisopname en/of zwaarder letsel.

Na het herstel van betreffende leerling evalueert de school met ouders hun bevindingen over de wijze waarop er gedurende het herstel gecommuniceerd is.

3 Curatief beleid

3.1 Het dagelijks handelen t.a.v. kinderen

De Rietpluim heeft aandacht voor de totale ontwikkeling van ieder kind. Het welbevinden van een kind is voorwaarde voor een brede ontwikkeling. Om zicht te houden op de ontwikkeling van kinderen hanteren we een leerlingvolgsysteem. Dit leerlingvolgsysteem heeft een didactische kant en een sociaal-emotionele kant. Beiden staan beschreven in de zorgparagraaf. In bijlage 5 wordt specifiek op het sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem ingezoomd.

Wanneer er sprake is van ongewenst gedrag, kunnen hierover van verschillende kanten signalen de school binnenkomen. Deze signalen worden vastgelegd binnen ESIS en eventueel in de observatiemap van de leerkracht t.a.v. het betreffende kind.

Wanneer signalen hardnekkig blijken te zijn wordt van de gesprekken een (kort) verslag gemaakt. Dit verslag wordt opgeslagen in het dossier van het kind en kenbaar gemaakt aan betreffende ouder.

- Als kinderen elkaar pijn doen (fysiek en/of verbaal) wordt er direct ingegrepen door de leerkracht. De kinderen worden uit elkaar gehaald, op hun gedrag aangesproken. In een gesprek met de leerkracht en de kinderen wordt de situatie geanalyseerd en geven de kinderen aan hoe het een volgende keer anders kan. Bij herhaling volgen er sancties afhankelijk van de leeftijd van de kinderen.
- Bij herhaling binnen een maand van bovenvermeld gedrag door hetzelfde kind, worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek en worden afspraken gemaakt over sancties op school. De sancties zullen gericht zijn op de mogelijkheid van afzondering van het kind gerelateerd aan de context van de overtreding. Denk hierbij aan binnen blijven tijdens de pauze, niet gezamenlijk eten, niet mee gymmen, niet naar een atelier, Mocht de overtreding structureel van aard worden dan gelden de volgende maatregelen: werken bij een collega in de klas, werken bij de schoolleider, werken in een aparte ruimte.....
- Een aantekening van het voorval en het daaropvolgende oudergesprek wordt gemaakt in het dossier. Incidenten en gesprekken zijn opgeslagen binnen ESIS onder registraties.
- Bij herhaling van ernstig ongewenst gedrag waarbij psychisch of lichamelijk geweld wordt toegebracht aan derden, treedt het protocol **time-out**, schorsing en verwijdering van leerlingen in werking. Het gedrag verstoort de ontwikkeling en het welbevinden van de groep, de leerkracht en het kind zelf, zodanig, dat het kind niet binnen de schoolse setting begeleid kan worden. Dit is altijd in afstemming met de schoolleider.

Bij het escaleren van geweld (leerlingen) handelen we als volgt:

- het kind uit de bedreigende situatie halen
- indien nodig het kind in bedwang houden
- zelf rustig blijven
- het kind in een rustige ruimte af laten koelen
- de ouders worden altijd van de situatie op de hoogte gebracht

Time-out, schorsing en verwijdering (zie ook bijlage 2)

Maatregel	Duur	Betrokkenen	Acties
time-out na een incident preventief	rest van de dag, evt. volgende dag in overleg kan hiervoor gekozen worden	groepsleerkracht, schoolleider ouders	Ouders worden geïnformeerd en gevraagd het kind op te halen om thuis tot rust te kunnen komen. Verslaglegging in dossier
schorsing	maximaal 5 schooldagen maximaal 2x verlengd	schoolleider groepsleerkracht, ouders, evt. leerplichtambt.	Met ouders wordt bekeken hoe verder te gaan, bestuur, leerplichtambtenaar en onderwijsinspectie worden op de hoogte gesteld.
verwijdering	permanent, max. 8 weken de tijd om een andere school te zoeken	bestuur, schoolleider, ouders, groepsleerkracht	Ouders wordt verzocht een andere school te zoeken. Leerplichtambtenaar en onderwijsinspectie worden geïnformeerd.

3.2 Maatregelen en activiteiten bij geweld door teamleden

Als een leerkracht geweld gebruikt tegen een kind, dan wordt dit gemeld bij de inspectie. Gevoelens van onveiligheid gerelateerd aan professionele contacten met collega's en/of ouders worden gemeld bij schoolleider/bestuur. Indien dit niet kan of er vragen zijn kan de schoolcontactpersoon/ vertrouwenspersoon de juiste wegen aangeven.

3.3 Signalering

3.3.1 Ondersteuningsstructuur

De begeleiding van het individuele kind vormt de kern van ons onderwijs. Om deze begeleiding goed te verzorgen, is het nodig het onderwijs op schoolniveau, groepsniveau en individueel goed te organiseren. Uitgebreide informatie over de zorgstructuur is te vinden in de ondersteuningsplan/ ondersteuningsprofiel. Ook de sociaal-emotionele ontwikkeling krijgt hierin een plek middels het sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem en het pedagogisch groepsplan (bijlage 5).

3.3.2 Centrum voor Maatschappelijke Deelname (CMD)

Het Centrum voor Maatschappelijke Deelname (CMD) is een samenwerking tussen allerlei organisaties die zich bezighouden met opvoeden en opgroeien. Ouders kunnen hiervoor terecht met grote en kleine vragen over opgroeien en opvoeden. Medewerkers van CJG zijn betrokken bij zorgoverleg binnen de basisschool in de vorm van deelname aan het zorgteam. Op www.cjgnuenen.nl is meer informatie te vinden.

3.3.3 Signaleringssysteem Zorg voor jeugd

Als De Rietpluim zijn wij aangesloten op het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd. Zorg voor Jeugd is bedoeld om problemen bij kinderen en jongeren in de leeftijd van 0-23 jaar in een vroegtijdig stadium te signaleren en vervolgens de coördinatie van zorg te organiseren. Op deze manier moeten risico's met kinderen en jongeren worden voorkomen en kan in het belang van de jeugdige en zijn ouders/verzorgers hulp beter op elkaar worden afgestemd.

Het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd is beschikbaar gesteld door de gemeente. De gemeente heeft vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) namelijk de taak

om problemen bij jeugdigen te signaleren en coördinatie van zorg te organiseren.

Binnen onze organisatie kan de schoolleider zorgsignalen afgeven in Zorg voor Jeugd. Zo'n signaal geeft zij alleen af, nadat zij de jeugdige en /of zijn ouders/verzorgers hierover heeft geïnformeerd. Bij het afgeven van een signaal wordt geen inhoudelijke informatie geregistreerd. In het systeem komt alleen te staan dat er zorgen zijn over een jeugdige. Als er twee of meer signalen in het systeem staan over dezelfde jeugdige, dan wordt automatisch een ketencoördinator aangewezen. Deze ketencoördinator is een professional van een hulpverleningsorganisatie. Hij/zij inventariseert wat er aan de hand is met de jeugdige en of het nodig is om in overleg met betrokken partijen een hulpverleningsplan op te stellen. Op www.zorgvoorjeugd.nu vindt u meer informatie over Zorg voor Jeugd.

3.3.4 overige signaleringsinstanties

Steunpunt huiselijk geweld

Het Steunpunt Huiselijk Geweld is er voor al die mensen die hun verhaal willen vertellen. Het Steunpunt is er voor [slachtoffers](#) en voor [plegers](#), [kinderen](#), [familie en burens](#). Jong en oud, mannen en vrouwen. Mensen uit grote en kleine families en uit verschillende culturen. Als je met het Steunpunt belt, luistert men en probeert men je verder te helpen met een advies of ondersteuning. Bellen kan altijd anoniem.

Contact

0900 126 26 26 (5 cent per minuut). Je wordt dan doorverbonden met een steunpunt bij jou in de regio. Bellen is veilig. Het 0900-nummer is afgeschermd en daarom niet terug te vinden op je telefoonrekening. Ook achteraf zal niemand weten dat je ons gebeld hebt. Let er wel op dat je het laatst gebelde nummer uit het geheugen van je (mobiele) telefoon wist. Meer informatie:
<http://shginfo.nl/>

Advies- en meldpunt kindermishandeling (Veilig Thuis, onderdeel van bureau jeugdzorg)

Het AMK geeft advies en onderzoekt (vermoedelijke) situaties van kindermishandeling en brengt zo nodig de juiste hulp op gang. Het AMK is de instelling voor iedereen met vragen, zorgen of meldingen over kindermishandeling. Jaarlijks worden in Nederland naar schatting 100.000 kinderen mishandeld, verwaarloosd of misbruikt. Meestal vertellen mishandelde kinderen of degene die hen mishandelt niet uit zichzelf over de situatie.

Advies- en Meldpunt Kindermishandeling Zuidoost-Brabant, Sobrietasplein 102, 5701 MJ Helmond, telefoon (0492) 50 84 10, fax (0492) 50 8 411, www.jeugdzorg-nb.nl

4 Bijzondere situaties

Zoals al in de begripsomschrijving te lezen was zijn er diverse situaties die vallen onder de noemer agressie en geweld. We willen in deze paragraaf een korte omschrijving geven van de verschillende vormen waar we mogelijk mee te maken kunnen krijgen en verwijzen naar de verschillende handelingsprotocollen die we hiervoor binnen onze organisatie hebben liggen.

4.1 Agressie en geweld

Uitgangspunt is dat op het schoolterrein en binnen de schoolpoorten iedere vorm van verbaal en fysiek geweld/agressie en seksuele intimidatie, door ouders, medewerkers, leerlingen, vrijwilligers, stagiaires, e.d. niet getolereerd wordt. De wijze waarop in de verschillende situaties te handelen staan beschreven in bijlage 6; handelingsprotocol agressie en geweld

4.2 Pesten

Pesten is een systematische, psychologische, fysieke of seksuele handeling van geweld door een kind of een groep kinderen ten opzichte van één of meer klasgenoten, die (niet langer) in staat is/ zijn zichzelf te verdedigen.

Pesten heeft duidelijke kenmerken:

- Pesten gebeurt opzettelijk
- Pesten is bedoeld om schade toe te brengen (fysiek, materieel of mentaal)
- Bij pesten is er altijd sprake van ongelijke machtsverhoudingen (fysiek of verbaal sterkere personen kiezen minder weerbare personen als slachtoffer)
- Pesten gebeurt systematisch
- Pesten houdt niet vanzelf op, maar wordt erger als er niet wordt ingegrepen
- Pesten is van alle tijden en komt in alle groepen en culturen voor. Het is dus een typisch menselijke ondeugd die altijd verborgen aanwezig is en steeds weer de kop kan opsteken.

Pesten is niet hetzelfde als plagen. Bij plagen zijn de machtsverhoudingen gelijk. Nu eens is de ene 'het lijdend voorwerp' en dan de andere. Pesten is structureel en brengt kinderen tot wanhoop. Soms heeft dit zelfs fatale gevolgen en maken zij een eind aan hun leven. Het structurele karakter vraagt om echt beleid. Een kortlopend project of eenmalige activiteiten zetten meestal onvoldoende zoden aan de dijk.

Op De Rietpluim willen we pesten voorkomen en actief bestrijden. We zien pesten als een probleem waarin iedereen zijn verantwoordelijkheid heeft: leerkrachten, schoolleider, ouders en kinderen (pesters, gepesten en de zwijgende middengroep). We voorkomen pesten door duidelijk te zijn in de manier hoe we met elkaar om willen gaan, de uitwerking van onze omgangsregels en door handhavend op te treden bij aanhoudend negatief gedrag. Als pesten desondanks toch optreedt, moeten ouders, leerkrachten dit kunnen signaleren en gezamenlijk bespreken.

We nemen duidelijk stelling tegen pesten. We accepteren pesten niet. Het bespreken van pestgedrag met de pester(s), de ouders van de pester(s), het slachtoffer en de ouders van het slachtoffer en de andere kinderen in de groep, moet leiden tot verbetering van het gedrag.

Mocht het pesten toch weer de kop opsteken tegen hetzelfde of een ander kind dan treedt de school hiertegen op.

Voor ouders en leerkrachten is in bijlage 7 het handelingsprotocol opgenomen zoals dat wordt gevolgd in het geval van pesten. Ook zijn er handelingssuggesties, literatuurverwijzingen en een overzicht van instellingen opgenomen.

Bovenstaande is niet alleen van toepassing voor kinderen, maar ook voor volwassenen.

4.3 Kindermishandeling en huiselijk geweld

Een groot aantal kinderen en jongeren is jaarlijks slachtoffer van kindermishandeling. Gezien de landelijke cijfers is er op elke basisschool in Nederland een aantal kinderen dat in een schooljaar te maken heeft met kindermishandeling. Op scholen voor Voortgezet Onderwijs gaat het al snel om enkele tientallen per school. Kinderen en jongeren die worden mishandeld zullen meestal niet zelf aan de bel trekken. Een belangrijke rol is weggelegd voor de mensen uit de omgeving van het kind.

Beroepskrachten die met kinderen werken kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de aanpak van kindermishandeling. Dit geldt zeker voor de leerkrachten en docenten in het onderwijs. Zij hebben vaak langdurig en intensief contact met leerlingen en zien op die manier of het goed met ze gaat of juist niet.

Scholen hebben een taak in de aanpak van kindermishandeling. Van de medewerkers wordt niet verwacht dat zij kindermishandeling kunnen voorkomen of doen stoppen. Maar zij kunnen (vermoedens van) kindermishandeling signaleren en hulpverlening op gang brengen. Een groeiend aantal scholen onderkent hierin een verantwoordelijkheid.

Wat is kindermishandeling?

Er worden vijf vormen van kindermishandeling onderscheiden:

- Lichamelijke mishandeling
- Psychische of emotionele mishandeling
- Lichamelijke verwaarlozing
- Psychische of emotionele verwaarlozing
- En seksueel misbruik

Vaak wordt er nog een zesde vorm aan toegevoegd, namelijk als kinderen getuigen zijn van huiselijk geweld.

Wat doet de school?

- De Rietpluim erkent dat in de aanpak van kindermishandeling ook een rol is weggelegd voor de school.
- In dit beleidsstuk is een protocol opgenomen hoe te handelen bij (vermoedens van) kindermishandeling. Zie protocol [meldcode⁸](#).
- In dit beleidsstuk zijn de verantwoordelijkheden van schoolleider en medewerkers bij de aanpak van kindermishandeling verduidelijkt.
- Met de vaststelling van dit beleidsstuk verankeren we het thema kindermishandeling in het schoolbeleid, het schoolplan en de (externe) zorgstructuur van de school.

De te volgen procedure bij kindermishandeling hebben we opgenomen in bijlage 8.

4.4 Rouwverwerking

Vroeg of laat kun je ermee in aanraking komen: een sterfgeval binnen de school. Dat kan een ouder van één van de kinderen van de school zijn, een collega of een kind zelf.

Hoe gaat de Rietpluim hiermee om?

Wanneer het bericht binnenkomt wordt er direct een crisisteam samengesteld dat de activiteiten ontwikkelt en coördineert. Dit team bestaat uit iemand de schoolleider, de groepsleerkracht(en), de zorgcoördinator en eventueel een extern deskundige. Eén

⁸ Vastgestelde protocollen zijn te vinden in onze SharePoint.

persoon wordt als eindverantwoordelijke aangewezen.

Het crisisteam is verantwoordelijk voor:

- Informatie van de betrokkenen (eerste reactie en verkrijgen van duidelijkheid)
- Opvang van leerlingen en collega's
- Contacten met de ouders
- Organisatorische aanpassingen
- Regelingen in verband met rouwbezoek en uitvaart
- Terugkijken en evalueren
- Administratieve afwikkeling
- Nazorg van de betrokkene

In de map rouwverwerking zit een draaiboek. Het handelingsprotocol is ook opgenomen als bijlage 9 van dit stuk.

Opvang in de klas

In de periode nadat het droevige nieuws verteld is, zijn er allerlei manieren om de kinderen te helpen met de verwerking. Dit kan o.a. door kringgesprekken, er zijn allerlei (prenten)boeken en ook via tekenen kunnen kinderen veel emoties kwijt. We moeten ons ervan bewust zijn dat kinderen heel verschillend op dergelijk nieuws kunnen reageren. Soms onderdrukken ze hun gevoelens en komt het er later uit, wat zich dan kan laten zien in gedrag.

Kinderen vinden het ook prettig om weer aan de slag te gaan met de gewone dagelijkse gang van zaken, zoals taal, rekenen e.d. De leerkracht houdt het kind heel goed in de gaten door goed te observeren. Soms kan het nodig zijn een extern deskundige in te schakelen.

In de map rouwverwerking staan lessuggesties op dit gebied. Tevens is een literatuurlijst met boeken die te maken hebben met rouwverwerking opgenomen. Hier staan boeken op voor allerlei leeftijden.

4.5 Ongewenst seksueel gedrag; seksuele intimidatie en misbruik

Iedereen moet de mogelijkheid hebben om in een prettige en veilige manier te kunnen leren of werken. Leerlingen en personeelsleden kunnen alleen goed functioneren als zij zich op school veilig voelen. Seksuele intimidatie leidt tot gevoelens van onveiligheid. Leerlingen en personeelsleden die hiermee worden geconfronteerd, moeten met hun probleem ergens terecht kunnen. De afspraken binnen het protocol moeten daar aan bijdragen. Wanneer er sprake is van seksuele intimidatie kun je een beroep doen op de klachtenregeling. Als er sprake is van seksueel misbruik is er sprake van een misdrijf en geldt er een officiële procedure waarbij er aangifte gedaan dient te worden bij de politie.

Seksuele intimidatie

Seksuele intimidatie is ongewenste seksueel getinte aandacht die tot uiting komt in verbaal, fysiek of non-verbaal gedrag. Dit gedrag wordt door degene die het ondergaat ervaren als ongewenst of onplezierig. Seksueel intimiderend gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn.

Wij streven naar gelijkwaardigheid binnen de school wat inhoudt dat de volgende gedragingen niet worden getolereerd:

- Grappen met seksueel getinte, vernederende strekkingen naar anderen, zowel verbaal als non-verbaal.
- Seksueel getinte toespelingen of insinuaties direct of indirect. We bedoelen hier

- ook opmerkingen over of vragen naar uiterlijk en/of gedrag van een ander.
- Handtastelijkheden die als vernederend ervaren kunnen worden door een ander.
- Grof taalgebruik of schuttingtaal wordt in geen enkele situatie getolereerd, ook niet via internet.

Wanneer er herkenning is op bovenstaande punten en er geen sprake is van een misdrijf kun je een beroep doen op de klachtenregeling van PlatOO om een oplossing te vinden voor je probleem. Voor herkenning op bovenstaande punten door leerlingen en/of ouders verwijzen wij u naar de [klachtenregeling ouders](#). Voor herkenning op bovenstaande punten voor onderlinge contacten met collega's verwijzen we naar de [klachtenregeling collega's](#). Deze is te vinden in hoofdstuk 6.

Als er sprake is van ongewenst seksueel gedrag meldt het slachtoffer dit bij de vertrouwenspersoon of de schoolleider. De schoolleider neemt contact op met de vertrouwensinspecteur. Als bevoegd gezag een redelijk vermoeden heeft dat een zedenmisdrijf is gepleegd door een medewerker, zal zij aangifte doen.

Signalering en melding seksueel misbruik

Bij seksueel misbruik is er sprake van ontucht, aanranding of verkrachting: delicten die onder het Wetboek van Strafrecht vallen.

De wet regelt dat het bestuur van een school verplicht is om aangifte te doen van een vermoeden van seksueel misbruik van een leerling. Daarnaast is het bestuur het verplicht dit te melden bij de onderwijsinspectie. Als er op school een redelijk vermoeden bestaat dat een personeelslid zich schuldig heeft gemaakt aan seksuele intimidatie of seksueel misbruik, moet het bevoegd gezag overleg voeren met de vertrouwensinspecteur van het onderwijs. Als de inspecteur dit redelijk vermoeden deelt, moeten de ouders onmiddellijk van het vermoeden op de hoogte worden gesteld. Daarnaast is het bestuur verplicht aangifte te doen. Alle personeel in de school heeft een meldingsplicht: de plicht om een vermoeden te melden bij de schoolleider/bevoegd gezag. Is het geen vermoeden meer? Het verzwijgen van een strafbaar feit is strafbaar!

In alle gevallen moeten leerlingen en personeel tegen misbruik, intimidatie en geweld beschermd worden. In het handelen hoort daarom altijd het belang van de afhankelijke partij voorop te staan. Vandaar dat de Wet op het Bestuur al tot het handelen dwingt als er sprake is van een vermoeden van intimidatie of misbruik. De procedure van melding is opgenomen in bijlage 10.

4.6 Discriminatie

We leven in een multiculturele samenleving. Dit houdt in dat verschillende groepen uit onze samenleving hun eigen cultuur hebben. De schoolbevolking is een afspiegeling hiervan en dit wordt binnen het onderwijs als een verrijking ervaren. Het vraagt wel extra inzet en aandacht/alertheid om tot een goed (pedagogisch) klimaat voor alle leerlingen te komen.

Het volgende wordt van iedereen binnen de school verwacht:

- Medewerkers, leerlingen en hun ouders worden gelijkwaardig behandeld;
- Er wordt geen discriminerende taal gebruikt;
- Er wordt voor gezorgd, dat er in school geen discriminerende teksten en/of afbeeldingen voorkomen op posters, in de schoolkrant, in te gebruiken boeken, email e.d.;
- Er wordt op toegezien dat leerlingen en ouders ten opzichte van medeleerlingen en hun ouders geen discriminerende houding aannemen in taal en gedrag;

- De docent, leerling en ouders nemen duidelijk afstand van discriminerend gedrag en maken dit ook kenbaar;
- Bij discriminatie door medewerkers wordt de medewerker door of namens de schoolleider uitgenodigd voor een gesprek. Bij het herhaaldelijk overtreden van de gedragsregels wordt melding gedaan bij het bevoegd gezag, dat vervolgens bepaalt of, en zo ja welke disciplinaire maatregelen er worden genomen.

Bij discriminatie door vrijwilligers, stagiaires, ouders en/of leerlingen worden deze door of namens de schoolleider uitgenodigd voor een gesprek. Bij herhaaldelijk overtreding van de gedragsregels wordt melding gedaan bij het bevoegd gezag, dat vervolgens bepaalt of en zo ja welke maatregelen er worden genomen. In het uiterste geval kan hierbij gedacht worden aan schorsing of verwijdering/ontzegging van betrokkene tot de school en het schoolterrein.

5 Nazorg

5.1 Opvang en nazorg van mensen die te maken gehad hebben met agressie

Wat zijn de mogelijke reacties op een schokkende gebeurtenis?

Mogelijke reacties na een schokkende gebeurtenis zijn:

- Er actief mee bezig blijven
- Moeilijk kunnen geloven wat er gebeurd is
- In gedachten steeds met de gebeurtenis bezig zijn of er juist niet aan willen denken
- De plaats van de gebeurtenis vermijden, of juist steeds opzoeken
- Zich momenten van de schokkende gebeurtenis niet kunnen herinneren
- Geïrriteerd zijn of zonder reden boos
- Schrikachtig, overbezorgd en angstig zijn; neerslachtigheid
- Geen fut meer hebben en weinig belangstelling
- Zich kwetsbaar voelen
- Zich moeilijk kunnen concentreren – thuis, op het werk of op school
- (Zichzelf) verwijten maken.

Het is belangrijk om te kijken wat het slachtoffer nodig heeft; er is geen standaardbegeleiding.

5.2 Wat kunnen/moeten leidinggevenden bij agressie-ervaringen

Leidinggevenden hebben zowel opvangtaken, als preventieve taken. Wat de opvang betreft is de belangrijkste taak van de leidinggevende dat hij/zij er 'is' voor de medewerk(st)er die een agressie incident heeft ervaren. Dat wil zeggen dat hij tijd neemt voor de medewerker, en oog heeft voor wat die medewerker op dat moment nodig heeft. Is het noodzakelijk dat deze thuis op adem komt. Leef mee, houd de vinger aan de pols. En bedenk dat het de verantwoordelijkheid van de werkgever is dat de betreffende medewerker op het werk deze nare ervaring heeft opgedaan.

Evaluatie achteraf van het agressie incident is de volgende stap van de leidinggevende. Niet alleen met de medewerker die het incident heeft ervaren, maar met het hele team. Met als expliciet doel om er gezamenlijk van te leren, en nooit om het slachtoffer de schuld in de schoenen te schuiven dat het incident heeft plaatsgevonden.

6 Klachten over de aanpak

Een school is een omgeving waar mensen intensief met elkaar omgaan. Botsingen en meningsverschillen zijn dan ook niet bijzonder en worden vaak in onderling overleg bijgelegd. Soms is een meningsverschil van dien aard, dat iemand een klacht hierover wil indienen. Die mogelijkheid is er.

Wanneer een ouder ontevreden is over de gang van zaken op school, is het prettig als dit kenbaar gemaakt wordt. Hiervoor kunt u in eerste instantie contact opnemen met de groepsleerkracht of met de schoolleider. Door het ongenoegen tijdig te bespreken met de eerstverantwoordelijke kan grotere ontevredenheid voorkomen worden.

U bent niet verplicht zich tot de contactpersoon of vertrouwenspersoon van de school te wenden. U heeft het recht om uw klacht rechtstreeks bij de klachtencommissie kenbaar te maken.

6.1 Klachtenprocedure intern

U kunt uw ongenoegen neerleggen bij de schoolleider van de school. U kunt uw ongenoegen ook delen met de schoolcontactpersoon. De schoolcontactpersoon geeft informatie over de klachtenregeling; hoe de regeling werkt en welke stappen kunnen worden gezet als ouders tegen een probleem aanlopen. De contactpersoon verwijst door, maar bemiddelt niet. De schoolcontactpersoon is een informatiebaken en een schakel. In de schoolgids is opgenomen wie de schoolcontactpersoon is. Zie bijlage 12.

Als de klacht niet afdoende op school afgehandeld kan worden, kunt u zich wenden tot het College van Bestuur. In voorkomende gevallen kan er ook een beroep gedaan worden op de externe vertrouwenspersoon van PlatOO.

Mocht dit niet tot een gewenste oplossing leiden, dan kunt u overwegen een klacht in te dienen bij de klachtencommissie.

6.2 Klachtenprocedure extern

De school is voor de behandeling van klachten aangesloten bij een onafhankelijke klachtencommissie: de "Landelijke Klachtencommissie voor het openbaar en het algemeen toegankelijk onderwijs (LKC)". De LKC onderzoekt de klacht en beoordeelt (na een hoorzitting) of deze gegrond is. De LKC brengt advies uit aan het schoolbestuur en kan aan haar advies aanbevelingen verbinden. Het schoolbestuur neemt over de afhandeling van de klacht en het opvolgen van de aanbevelingen de uiteindelijke beslissing.

U kunt een klacht rechtstreeks of via het schoolbestuur schriftelijk bij de LKC indienen.

De LKC is gevestigd aan de Polanerbaan 15, 3447 GN Woerden. Postadres: Postbus 162, 3440 AD Woerden. Telefoon 0348-405245, fax 0348-405244. U kunt ook de website raadplegen www.lgc-lkc.nl of een e-mail sturen naar info-lgc-lkc@vosabb.nl

Bijlagen

Bijlage 1: Gedragscode algemeen-
Bijlage 2: Omgangsbeleid
Bijlage 3: Internetprotocol
Bijlage 4: afspraken m.b.t. privacy
Bijlage 5: Zorgparagraaf, onderdeel m.b.t. sociaal-emotionele ontwikkeling
Bijlage 6: handelingsprotocol omgang met agressie en geweld
Bijlage 7: handelingsprotocol omgang met pesten (gericht op kinderen)
Bijlage 8: handelingsprotocol bij kindermishandeling
Bijlage 9: handelingsprotocol rouwverwerking
Bijlage 10: handelingsprotocol omgang met ongewenst seksueel gedrag
Bijlage 11: Leidraad hoe om te gaan met ongelukken
Bijlage 12: Taakomschrijving Schoolcontactpersoon

De bijlagen zijn als aparte documenten opgenomen in onze SharePoint

Addendum gedragsprotocol grensoverschrijdend gedrag door ouders: blz. 23 e.v.

de Rietpluim

gedragsprotocol

Versie: 18 juni 2025

Inleiding

In dit gedragsprotocol beschrijven we hoe we als school handelen wanneer personeel geconfronteerd wordt met grensoverschrijdend gedrag van ouders⁹. We beschrijven onze grenzen van wat wij acceptabel en onacceptabel vinden. Het bespreekbaar maken van dit gedrag behoort tot de verantwoordelijkheid van de schoolleiding.

Veilige leer- en werkomgeving

De Rietpluim streeft voor alle teamleden, kinderen en ouders naar een veilige leer- en werkomgeving. Hierbij is een goede communicatie tussen school en ouders erg belangrijk. In de schoolgids, maar ook in ons veiligheidsplan hebben we beschreven hoe we dit doen. Alle teamleden, ouders en kinderen dienen zich correct en respectvol tegenover elkaar te gedragen en maken geen onderscheid op geslacht, seksuele geaardheid, leeftijd, beperking, huidskleur, ras, religie of afkomst, etc.

Ongewenst en zeker grensoverschrijdend gedrag van teamleden, kinderen en ouders wordt op onze school niet getolereerd, zowel online als offline. Bij ongewenst en bij grensoverschrijdend gedrag worden dan ook gepaste maatregelen genomen.

Verwachtingen ten aanzien van gedrag

- We laten de ander in zijn waarde, ook als we het niet eens zijn
- We zeggen het als iemand iets goed doet en waarderen elkaars inzet
- We luisteren goed naar wat anderen te zeggen hebben
- We respecteren de eigenheid en diversiteit van iedereen
- We praten mét elkaar en niet óver elkaar
- We onthouden ons van pesten, roddelen of buitensluiten
- We helpen elkaar waar nodig en staan op tegen ongewenst gedrag
- We gaan vertrouwelijk om met informatie en respecteren elkaars privacy
- We lossen conflicten op een respectvolle en constructieve manier op
- We houden rekening met elkaars grenzen en geven deze aan als dat nodig is

Wat is grensoverschrijdend gedrag?

- Bij grensoverschrijdend gedrag is er sprake van verstorend en bedreigend gericht tegen de mensen die op de school werken, andere ouders of kinderen;
- Gedrag waarbij het de bedoeling is om een persoon pijn of schade te doen. Dit kan zowel lichamelijk als geestelijk zijn;
- Gedrag dat het veiligheidsgevoel van kinderen, teamleden, andere ouders of bezoekers van de school aantast.

Voorbeelden van grensoverschrijdend gedrag zijn:

- Verbaal geweld
- Vloeken of schelden
- Bedreigen, zowel verbaal als fysiek
- Handtastelijkheden, zowel jegens kinderen als leerkrachten
- Andere kinderen op een onjuiste en niet-pedagogisch-verantwoorde wijze aanspreken
- Negatieve boodschappen over teamleden, schoolleiding of andere betrokkenen van school bij het schoolhek, elders, op Social Media, in groepsapps, in mails delen
- Seksuele uitingen of handelingen met kinderen of teamleden
- Discriminatie op huidskleur, ras, religie of afkomst

⁹ We spreken bewust van grensoverschrijdend gedrag en niet van ongewenst gedrag. Het verschil tussen ongewenst en grensoverschrijdend gedrag ligt in de aard en de impact van het gedrag:

- **Ongewenst gedrag** is gedrag dat door anderen als onprettig of onwenselijk wordt ervaren. Dit kan variëren van flauwe grappen tot subtiele vormen van uitsluiting of pesten;
- **Grensoverschrijdend gedrag** gaat een stap verder en schendt persoonlijke of algemeen geldende waarden en normen. Dit gedrag overschrijdt duidelijke grenzen en kan vormen aannemen zoals agressie, geweld, seksuele intimidatie, en discriminatie.

- Teamleden in het bijzijn van kinderen of andere ouders aanspreken, en met een zeer negatieve gesprekshouding het betreffende teamlid van zijn of haar gedachtegang op de hoogte brengen.

Maatregelen

Als er toch sprake is van grensoverschrijdend gedrag door ouders, ondernemen we met inachtneming van de AVG richtlijnen de volgende stappen met als doel het grensoverschrijdende gedrag te stoppen.

Stap 1

De leerkracht gaat samen met schoolleider in gesprek met betreffende ouder(s) en bespreekt onderstaande:

- De gedragsregels voor ouders zoals in voorliggend protocol opgesteld zijn worden (nogmaals) duidelijk gemaakt;
- Er worden afspraken gemaakt hoe met elkaar wordt omgegaan;
- De gevolgen, voor het geval het gedrag herhaald wordt of de afspraken niet worden nagekomen, worden besproken;
- Van het gesprek wordt een verslag gemaakt dat met de ouder(s) gedeeld wordt.

Stap 2

Helpt dit eerste gesprek niet, en gebeurt het toch weer dat er sprake is van grensoverschrijdend gedrag, dan laat de schoolleider de ouder schriftelijk weten op welke manier er contact mag zijn met de school. Dit noemen we een contactregeling.

- In deze regeling wordt bepaald en vastgelegd welk gedrag van de ouder(s) ervoor heeft gezorgd dat deze maatregel genomen moet worden;
- De ouder kan worden beperkt in de mogelijkheden contact op te nemen met de school. Bijvoorbeeld met de voorwaarde dat de ouder alleen nog contact mag hebben met de schoolleider of kwaliteitsmedewerker en niet met de leerkracht. Hiervoor wordt minstens een periode van 4-6 weken afgesproken;
- De schoolleider laat per direct het bestuur weten dat er een contactregeling is gemaakt.

Stap 3

Als het opleggen van een contactregeling door de schoolleider niet helpt en er een herhaling en/of escalatie plaatsvindt, neemt het bestuur het over.

- Het bestuur nodigt de ouder uit voor een gesprek op het bestuurskantoor. Met de ouder wordt gesproken over het grensoverschrijdende gedrag en de gevolgen daarvan;
- Het bestuur legt schriftelijk een toegangsverbod op aan de ouder;
- Heeft dat onvoldoende effect, dan kan het bestuur een schriftelijk besluit nemen tot het verwijderen van de leerling.

Toelichting bij stap 3

Toegangsverbod

Het bestuur kan bij grensoverschrijdend gedrag van de ouder een toegangsverbod aan de ouder opleggen. Dit betekent dat de ouder een bepaalde tijd (van minimaal 4 weken tot maximaal 6 maanden) niet op het schoolplein en in de school mag komen. In de tijd dat de ouder niet in de school en op het schoolplein mag komen, wordt gezorgd voor een vast aanspreekpunt om contact met de school te houden.

Besluit tot verwijdering

Ernstig grensoverschrijdend gedrag van de ouder kan een reden zijn om een leerling te verwijderen¹⁰. De aanwezigheid en het gedrag van de ouder levert een ernstige verstoring van de rust of veiligheid op school op. Zolang de leerling is ingeschreven, is de school verantwoordelijk voor het onderwijsaanbod. Ook als een leerling niet meer toegelaten wordt, moet de school hiervoor zorgen. Zie verder de

¹⁰ Zie o.a. WPO artikel 40 lid 11, artikel 63, lid 2 en lid 3.

verwijderingsprocedure van onze school.¹¹

Gevaar

In geval van verbaal of lichamelijk geweld of het ernstig in gevaar brengen van leerlingen of personeel wordt aangifte gedaan bij de politie. De aangifte kan door de leerkracht worden gedaan, maar ook door de directeur van de school. Als er sprake is van (ernstige) bedreiging, wordt aangifte gedaan door het bestuur. Ook zullen de wijkagent en de veiligheidscoördinator van de gemeente Nuenen worden ingelicht.

Tot slot

Mede door het stellen van duidelijke regels en het maken van afspraken met elkaar, verwachten wij een klimaat te scheppen, waarin kinderen, leerkrachten en ouders zich veilig en geaccepteerd voelen, en waarin eenieder respectvol met elkaar kan omgaan.

Voorliggend protocol zal onderdeel zijn van een geactualiseerde versie van het veiligheidsplan De Rietpluim.

¹¹ [Bijlage](#) 2 Veiligheidsplan Rietpluim.

Achtergrondinformatie/gebruikte bronnen

Bruikbare voorbeelden

Xpect013 → [protocol-grensoverschrijdend-gedrag.pdf](#)

Stichting Jong Lereren → [Stichting Jongleren » VOOR OUDERS » Gedragsprotocol ouders](#)

Aanvullende bronnen

[Een veilige school, daar zorg je samen voor! - School en veiligheid](#)

Verwijzingen

Schorsen/verwijderen van leerlingen: [Schorsen en verwijderen in het basisonderwijs | Schorsen en verwijderen | Inspectie van het onderwijs](#)

[protocol_schorsing_en_verwijdering_van_leerlingen_sept_2016.pdf](#) → zie blz. 5 derde aandachtspunt m.b.t. gedrag van ouders.

(...) Ook het gedrag van ouders of de relatie tussen de school en ouders kan reden zijn om tot verwijdering over te gaan. In dit geval is het van groot belang dat er gedragsregels zijn hoe de school met wangedrag omgaat en wanneer de grens van verwijdering is bereikt. Dit kan worden gepubliceerd in de schoolgids. Belangrijk is echter dat de voorzieningenrechter niet alleen verlangt dat het om een ernstig verstoorde relatie gaat, waarvan het niet aannemelijk is dat herstel te verwachten is, maar ook dat de verstandhouding een negatieve invloed moet hebben op 'het ordelijk functioneren van de school'. Het onderwijsproces zelf zal er dus onder te lijden moeten hebben en niet alleen voor de leerling zelf, maar ook breder.

In dit voorbeeld staan ook de verwijzingen naar o.a. de WPO.